

Fejlesztő neve:

CSÓKE RENÁTA

Tanóra / modul címe:

A VÉGTELEN CSOMÓTÓL AZ INICIÁLÉIG

1. Az óra tartalma – A tanulási téma bemutatása; A téma és a módszer összekapcsolásának indoklása:

A románkor bizonyos időszaka (pl. népvándorlás, kelták művészete) annak dekorativitása és kultikus jellege miatt újra népszerűségét éli. Olyan feladatot kerestem a jobb megismerés érdekében, ami által a tanulóknak módjukban áll mélyebbre tekinteni ezekben a kultúrákban. A feladatot megalapozó, ráhangoló elméleti óra után iniciálét készítettünk (mindenki a saját nevének kezdőbetűjét használva), melyet két részből álló feladatsorral dolgoztunk fel. Az első rész tónusos tanulmányrajz készítése volt egy csomóra kötött madzagról, a feladat második részében – ezeket a rajzi tapasztalatokat felhasználva – már egy elvonatkoztatott, stilizált formarendszerben kellett gondolkodni, amiben homogén színek, betűk, geometrikus szalagfonatok, stilizált figurális elemek vannak.

2. Fejleszthető kompetenciák:

<u>Személyes kompetenciák</u> kreativitás, önkifejezés, az esztétikai értékek iránti fogékonyság, alkalmazkodás, megbízhatóság, lelkiismeretesség, innováció, elvonatkoztatás	<u>Szociális kompetenciák</u> kommunikáció, együttműködés, befolyásolás	<u>Kognitív kompetenciák</u> megfigyelés, koncentráció, elmélyülés, alkotás, deduktív és induktív gondolkodás, összefoglaló képesség, problémafeltárás, szimbólumhasználat, ötletelés, stilizálás
--	--	--

3. Korcsoport / évfolyam:

11. évfolyam

4. Előfeltételek / előfeltétel tudás:

A gyerekek részéről a gyakorlati munka megkezdésének előfeltétele az adott művészettörténeti időszakok (népvándorlás, középkor) ismerete történetiségében, stilsztikájában, szimbólumrendszerében.

A rajzeszközök megléte.

5. Eszközigény:

Projektor, madzag, rajzlap, ceruza, szén, radír, akvarellfesték vagy tempera, ecsetek, vizes edény

6. Megjegyzések a feladatokhoz:

A feladatsor kb. négy tanórát vesz igénybe: egy elméleti, ráhangoló óra, egy tanulmányrajzi óra, és kettő órát szánhatunk az iniciálé készítésére.

Az elméleti óra egy részét kitöltheti egy PowerPoint-os bemutatós óra a középkor, koraközépkor szimbólumainak jegyében, melyet egy diák szorgalmi feladatként készít el az órára (természetesen megfelelően honorálva jegyért), hiszen gyönyörű plasztikai és könyvművészeti emlékek vannak ebből az időszakból – ezzel is kedvet teremtve a gyakorlati foglalkozáshoz.

A tanulmányrajzi órához a tanulók hozzanak madzagot, melyet mindenki egyedül rajzol le. Az iniciálékészítés egyéni munkában történik. Méretbeli megkötéseket szándékosan nem tettem.

7. Lehetséges megoldások:

R

1. A ráhangoló elméleti órában szerepel egy bemutató, melyet diák készít el, de ez maradhat a tanár feladata is.

2. Készíts tónusos tanulmányrajzot a csomóra kötött madzagról!
Szükséges a pontos megfigyelés, a látvány vizuális jelenségeinek értelmezése: az ábrázolandó forma arány viszonyai, dinamikája, szerkezetének logikája, a tónus (fény-árnyék viszony) finom kialakítása.

Vedd figyelembe a rajzeszköz vonalképző tulajdonságait, lehetőségeit!
Figyelj a helyes komponálásra és az esztétikára!

J

3. Készítsd el a saját monogramotokat az iniciálék formai jellemzőivel!
Az előző csomótanulmányból és az illusztrációkból kiindulva lehet kísérletet tenni bonyolultabb fonatok kialakítására is.
A kifestéshez válassz dekoratív hatású, intenzív színek kapcsolatokat!

R

4. A rajzok elkészültével beszéljük meg közösen a monogramok személyes jellemzőit!

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

H-7633 Pécs, Szántó Kovács János u. 1/b.
Tel.: +36 72 501-500

K A P O S V Á R I
E G Y E T E M

H-7400 Kaposvár,
Dr. Guba Sándor u. 40.
Tel.: +36 82 505-800

TÁMOP-4.1.2-08/1/B-2009-0003

8. Szemléltetés:

Iniciálékészítés - fotó mappa:

1. Gyakorlati óra (1 db.) - tanulmányrajz természet után: 1, 2, 3, 4 fotók
2. Gyakorlati óra (2 db.) - iniciálékészítés: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 fotók
3. Illusztrációk (8 db.)

- Lindisfarne-i biblia (698 k.) (3 db. kép)
- Durrow kódex (8.sz.) (2 db. kép)
- Winchesteri biblia iniciálé (1150-1160) (3 db. kép)

9. Fejlesztő értékelés:

A PowerPoint-os bemutató legyen problémaorientált és érdeklődést felkeltő, jól válogatott, szép illusztrációkkal. Érdekes lehet a jellemzőbb, az iniciálék környezetében is előforduló szimbólumok és más kultúrák összefüggéseit is megvizsgálni.

A két különböző ábrázolási módot kívánó feladatsort végző diákokat folyton figyelni, adott helyzetben segíteni kell, instrukciókat adni a helyes, kivitelezhető megoldásokhoz.

10. Felhasználható irodalom:

1. Katona Júlia: Kreatív Díszítőművészeti Mintakönyv. Typotex Kiadó, 2001.
2. Szimbólumtár. Balassi Kiadó, 2001.
3. Karen Brookfield: Az írás. Szemtanú sorozat, Park Kiadó, 1995.
4. Kárpáti Andrea: Művészet és élet 1. Helikon Kiadó, 1999.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

ÚMFT infovonal: 06 40 638 638
nfu@meh.hu • www.nfu.hu

Befektetés a jövőbe

